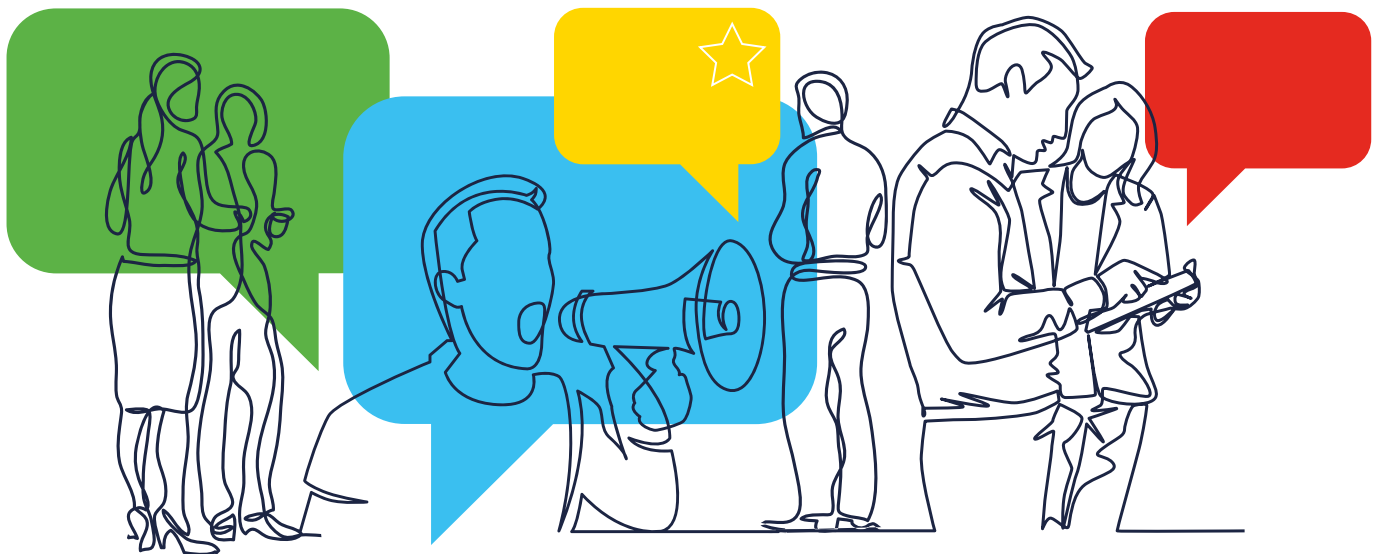

FORUMUL INIȚIATIVEI CETĂȚENEȘTI EUROPENE

MINORITY SAFEPAK – UN
MILION DE SEMNĂTURI PENTRU
DIVERSITATE ÎN EUROPA

RESURSE – DIISCUȚII – MESAGERIE – CONSULTANȚĂ

| CUPRINS

Minority SafePack – un milion de semnături pentru diversitate în Europa	3
Campania „Minority SafePack”	6
Impactul campaniei	12

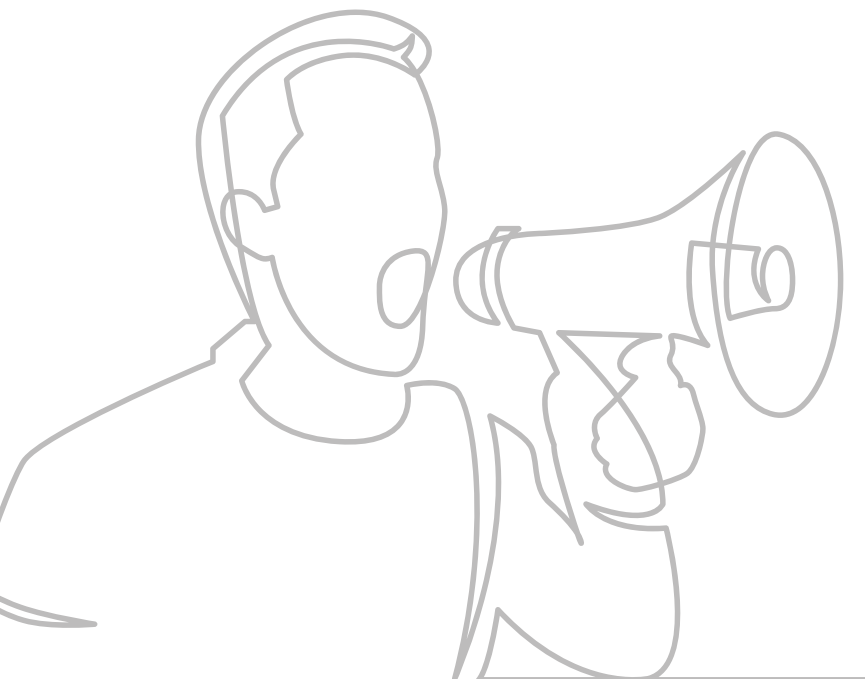

1

Minority SafePack – un milion de semnături pentru diversitate în Europa

Inițiativa „Minority SafePack – un milion de semnături pentru diversitate în Europa” a fost înregistrată la 3 aprilie 2017, dată care a fost și data de început a perioadei de colectare a semnăturilor, care a durat un an. Inițial, Comisia a respins înregistrarea inițiativei în septembrie 2013, dar această decizie a fost anulată de Tribunalul Uniunii Europene în februarie 2017.

Inițiativa solicita Comisiei să propună 11 acte legislative pentru a îmbunătăți protecția persoanelor care aparțin minorităților naționale și lingvistice și pentru a consolida diversitatea culturală și lingvistică în Uniune. Ea pune accent pe teme precum limbile, educația și cultura regiunilor și minorităților, politica regională, participarea, egalitatea, audiovizualul și alte conținuturi media, precum și sprijinul regional (de stat). De remarcat că 2 dintre cele 11 acte legislative propuse nu intrau în sfera de competență care îi permite Comisiei să propună acte legislative. Prin urmare, inițiativa nu a fost autorizată să colecteze declarații de susținere decât pentru cele 9 propuneri care corespundeau competențelor Comisiei.

Cele nouă propuneri înregistrate de Comisia Europeană au fost:

1. Recomandarea UE pentru protejarea și promovarea diversității culturale și lingvistice
2. Programe de finanțare pentru comunitățile lingvistice mici
3. Înființarea unui centru al diversității lingvistice
4. Integrarea, printre obiectivele fondurilor UE de dezvoltare regională, a protejării minorităților naționale și a promovării diversității culturale și lingvistice
5. Cercetare privind valoarea adăugată pe care minoritățile o pot aduce societăților noastre și Europei
6. Asigurarea unei cvasiegalități de tratament în cazul apatrizilor aparținând unei minorități (ex. romii)
7. O legislație europeană unică privind drepturile de autor, astfel încât serviciile și radiodifuziunea să poată fi furnizate în limba maternă
8. Asigurarea liberei prestări a serviciilor și a recepționării de conținut audiovizual în regiunile în care trăiesc minorități
9. Exceptarea în grup a sprijinului regional (de stat) acordat culturii, mass-mediei și conservării patrimoniului cultural al minorităților.

Organizatorii vedeau în inițiativa cetățenească europeană un instrument esențial de luptă pentru drepturile minorităților, declarând că „este singurul instrument puternic de democrație participativă din UE, care poate amplifica vocea cetățenilor europeni și o poate face auzită în instituțiile europene”.

Inițiativa „Minority SafePack” a reușit să colecteze 1 123 422 de declarații de susținere validate în decursul perioadei de colectare de un an. Ea a reușit să atingă numărul necesar de semnături în 11 state membre.

După încheierea fazei de colectare a semnăturilor, inițiativa a trecut prin procesul de verificare a acestora și a fost transmisă oficial Comisiei Europene la 10 ianuarie 2020 (a se vedea [comunicatul de presă](#)). Apoi, în data de 5 februarie 2020, organizatorii s-au întâlnit cu vicepreședinta Comisiei Europene pentru valori și transparență, **Věra Jourová** și cu comisarul pentru inovare, cercetare, cultură, educație și tineret, **Mariya Gabriel**.

În data de 15 octombrie 2020 a avut loc o audiere publică la Parlamentul European (a se vedea [comunicatul de presă](#)),

iar inițiativa a fost dezbătută în sesiune plenară în data de 14 decembrie 2020. În rezoluția subsecventă adoptată la 17 decembrie 2020, Parlamentul European și-a exprimat sprijinul pentru inițiativă (a se vedea comunicatul de presă).

În această etapă, pandemia de COVID-19 a reprezentat o adevărată provocare pentru inițiativă. Audierea publică a trebuit să fie reprogramată de două ori, iar pentru public, chestiunea protecției drepturilor minorităților a trecut pe planul doi față de cea a pandemiei.

Comisia a adoptat o comunicare privind inițiativa în data de 14 ianuarie 2021 (a se vedea comunicatul de presă). Nefiind mulțumiți de răspunsul Comisiei, organizatorii au introdus la Tribunalul Uniunii Europene, în data de 24 martie 2021, o acțiune în anulare vizând comunicarea Comisiei.

Surse de finanțare (€)

■ The Federal Union of European Nationalities (FUEN)

Factorii care au contribuit la reușită:

- Angajamentul față de cauză și perseverența atunci când lucrurile nu evoluează conform planului inițial.
- O strategie de campanie bine concepută și adaptată publicului-țintă. De exemplu, utilizarea, în cadrul campaniei pentru drepturile minorităților, a limbilor minoritare pentru comunicarea cu oamenii.
- Campanie activă pe teren în rândul comunităților locale din diferite state membre, vizând în același timp instituțiile și politicienii de la nivel național și european.
- Identificarea unor parteneri puternici și fiabili pentru campanie.
- Construirea unei echipe motivate, pregătită să lucreze din greu.

2

Campania „Minority SafePack”

Pregătire

Inițiativa cetățenească „Minority SafePack” a fost elaborată de un grup de organizatori sprijinit de Uniunea federală a comunităților etnice europene (FUEN), Partidul Popular din Tirolul de Sud, Uniunea Democrată Maghiară din România și de asociația Youth of European Nationalities. Ideea lor de a colecta un milion de semnături și de a plasa minoritățile și grupurile etnice printre prioritățile europene luase deja naștere în 2011. Pregătirile anterioare lansării inițiale a inițiativei în 2013 au durat doi ani.¹

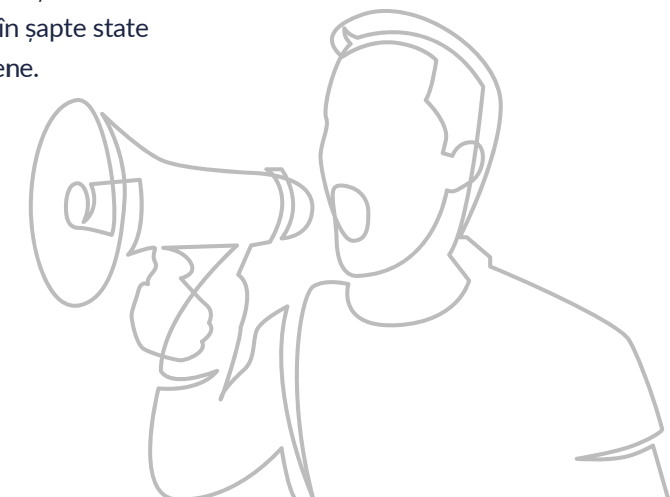
În această perioadă de pregătire, obiectivele pe care organizatorii le-au avut în vedere au fost clare. Ei au căutat înainte de toate să elaboreze o serie de propuneri legislative care **să le materializeze cererile**. În acest sens, au organizat reuniuni, s-au consultat cu experți în domeniul juridic și al drepturilor minorităților și s-au străduit să obțină sprijin politic la diferite niveluri. De asemenea, s-au asigurat că **propunerea de inițiativă se bazează pe tratatele UE, iar formularea a fost adaptată în consecință**.²

Faptul că inițiativa a avut **obiective vaste și ambițioase** a constituit o provocare suplimentară în faza de pregătire. În loc să se concentreze pe o singură chestiune, inițiativa a căutat să ia în considerare numeroasele probleme cu care se confruntă minoritățile tradiționale în diferite state membre, încercând să găsească soluții cuprinzătoare. Obiectivul inițiativei a fost, de asemenea, mult mai amplu decât simpla colectare a unui milion de semnături. De fapt, una din priorități a fost lansarea unei dezbateri în spațiul public european și utilizarea perioadei de un an pentru a construi o coaliție puternică și de lungă durată care să apere drepturile minorităților. Organizatorii nu au dorit să se limiteze la colectarea semnăturilor în șapte state membre, ci să își prezinte inițiativa în cât mai multe regiuni europene.

Etapa de pregătire nu a fost ușoară pentru inițiativa „Minority SafePack”. Prima cerere de înregistrare a fost refuzată de Comisia Europeană pe motiv că solicitările formulate nu intrau în sfera de competențe care i-ar fi permis să propună acte legislative. Organizatorii au contestat această decizie a Comisiei în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene. Astfel că înregistrarea oficială a inițiativei a durat câțiva ani, concretizându-se de abia în 2017.

1 <https://www.fuen.org/en/article/What-will-be-the-next-steps>

2 <https://www.fuen.org/en/article/Expert-meeting-in-Brussels>

Campania a fost coordonată de Uniunea federală a comunităților etnice europene (organizația-umbrelă a minorităților europene), care reunește peste 100 de organizații din 35 de țări. Una din etapele esențiale ale fazei de pregătire a fost, pentru organizatori, elaborarea unei strategii clare, identificarea partenerilor și găsirea de fonduri pentru desfășurarea campaniei europene.

| Implementarea

Etapa de colectare a semnăturilor pentru inițiativa „Minority SafePack” a început în aprilie 2017. Lansarea campaniei a fost sărbătorită în luna următoare, în cadrul unui eveniment organizat la castelul Bánffy din România, la care au participat peste 400 de susținători veniți din toate colțurile Europei și peste 50 de jurnaliști care au relatat despre eveniment.³ (clic [aici](#) pentru a vedea materialul video de la lansarea campaniei)

După lansarea oficială, mai multe organizații membre și parteneri din diferite state membre și regiuni au început imediat **planificarea și organizarea propriilor evenimente** în sprijinul inițiativei⁴. A fost elaborată **o strategie de campanie la nivel european**, a fost lansat un nou site web, axat pe relatări simple din toată Europa, precum și o broșură „Minority SafePack” și alte materiale promoționale.

În faza de implementare, **organizațiile susținătoare și-au împărțit responsabilitățile între ele**. De exemplu, Uniunea Democrată a Maghiarilor din România (UDMR) s-a angajat să colecteze 250 000 din cele 1 milion de semnături necesare.

Pentru a ajunge la principalele lor grupuri-țintă (minoritățile naționale), organizatorii au încercat să adapteze mesajele campaniei la diferitele probleme cu care se confruntă minoritățile din Europa. Era important ca mesajele să fie personalizate, «deoarece diferitele minorități din Europa trăiesc în condiții diferite, care țin, în principal, de statul membru în care locuiesc. Unele dintre acestea dispun de autonomie deplină de decizie în chestiunile care le privesc, în timp ce altele nici măcar nu sunt recunoscute. În cazul comunităților care se confruntă cu probleme, am încercat să le identificăm pe cele mai presante și am prezentat pachetul „Minority SafePack” ca o posibilă soluție la acestea».

Organizatorii au identificat și un alt grup-țintă important, și anume cetățenii statelor membre care au legături strânse cu concetățenii lor care locuiesc în străinătate, de exemplu în Danemarca, Germania sau Ungaria.

3 <https://www.fuen.org/en/article/The-petition-campaign-for-the-Minority-SafePack-Initiative-started-in-Bonchida>

4 <https://www.fuen.org/en/article/The-Minority-SafePack-Initiative-is-now-available-for-online-signatures>

În ceea ce privește implementarea strategiei campaniei, **traducerea materialelor de campanie și utilizarea unui număr mare de limbi au fost esențiale.** În final, organizatorii au comunicat în peste 30 de limbi și au decis să deruleze campanii și în limbi regionale fără statut oficial în UE. Acest lucru a fost important deoarece aproape 50 de milioane de europeni vorbesc limbi regionale sau minoritare și obiectivul a fost ca fiecare cetățean aparținând unei minorități naționale sau unui grup lingvistic să se identifice cu mesajul principal al inițiativei, acela că inițiativa servește interesele a diferite comunități și că reprezintă o investiție în viața generațiilor viitoare. Sute de mesaje au fost adaptate cu succes la diferite grupuri-țintă: „Imaginați-vă că sunteți unul din cei 41 de mii de vorbitori de ladină, limbă vorbită în nordul Italiei, și că vedeți pe rețelele de socializare o postare în ladină!”⁵

Inițiativa a avut succes și datorită **sprijinului puternic obținut, în toată Europa, în afara comunităților minoritare.** Mesajul campaniei a fost clar: „Suntem de partea care trebuie. Nu vrem să privăm de nimic comunitățile majoritare!”, a explicat președintele UDMR, Hunor **Kelemen**.⁶ În plus, organizatorii „Minority SafePack” și-au exprimat aprecierea față de participarea grupurilor majoritare, deoarece doreau să creeze o rețea puternică de parteneri pentru a avea „o coaliție care va face ca inițiativa să devină inevitabilă și de neocolit pentru Comisia Europeană”.

Organizatorii au dorit, de asemenea, să își implementeze strategia la nivel european, **solicitând și câștigând sprijinul unor lideri politici.** În acest scop, ei au vizitat numeroși parteneri, precum și instituții și organizații membre din mai multe țări. Delegația „Minority SafePack” s-a întâlnit, de asemenea, cu Intergrupul pentru minorități din Parlamentul European pentru a discuta pe marginea campaniei. Organizatorii au invitat Intergrupul să contribuie la difuzarea mesajului inițiativei în cadrul Parlamentului, deputații să le vorbească cetățenilor și reprezentanților mass-mediei din țările lor despre inițiativă și să ajute la găsirea de parteneri pentru a contribui la reușita inițiativei. Copreședintele **Nils Torvalds** a asigurat delegația de sprijinul său și mai mulți deputați au anunțat că se vor implica activ în campanie.⁷ Pentru „Minority SafePack” era important să beneficieze de sprijin și în cadrul Consiliului Europei. Pentru a obține acest sprijin, delegația „Minority SafePack” a participat la sesiunea de toamnă a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei de la Strasbourg.

5 https://europa.eu/citizens-initiative-forum/blog/minority-safepack-advice-ongoing-initiatives-adapt-new-setting_en

6 <https://www.fuen.org/en/article/FUEN-Congress-Cluj-NapocaKolozsvar-to-become-the-European-capital-of-minorities-in-May>

7 <https://www.fuen.org/en/article/MEPs-engage-in-petition-campaign-for-the-Minority-SafePack-Initiative>

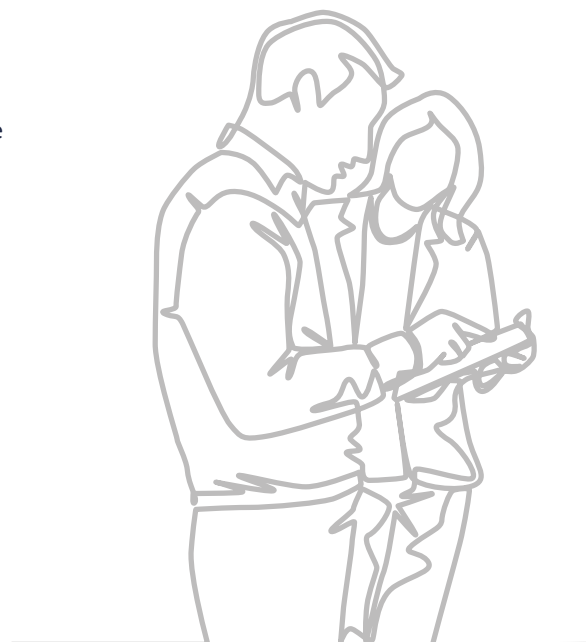
| Colectarea semnăturilor

Contribuția organizațiilor membre ale inițiativei, a partenerilor regionali și a comunităților a fost esențială pentru colectarea celor un milion de semnături necesare. Echipa de campanie a lucrat din greu pentru a furniza informațiile atât de necesare și pentru a face schimb de bune practici și de strategii câștigătoare în rețeaua lor. Prezidiul FUEN și membrii Comitetului cetățenilor au fost întotdeauna disponibili pentru acțiuni de sensibilizare în statele membre. Dar pe parcursul etapei de colectare a semnăturilor, rețeaua de la nivel local a fost cea care a jucat un rol important în a transmite relatări și mesaje personale și în a le arăta comunităților locale că „Minority SafePack” este o „inițiativă care poate îmbunătăți viața de zi cu zi a comunităților minoritare și a celor 50 de milioane de cetățeni ai UE care aparțin unor grupuri minoritare sau lingvistice”⁸.

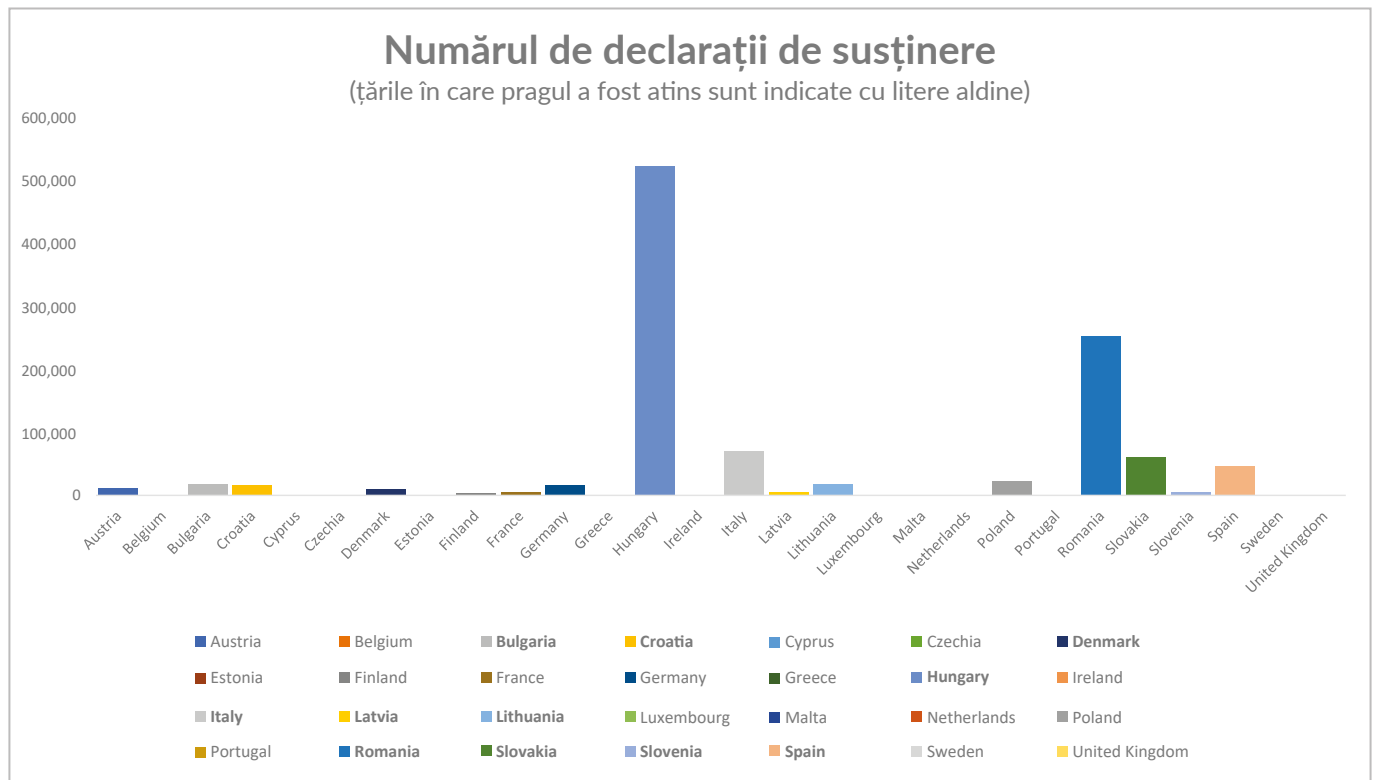
Coaliția puternică de parteneri a fost creată cu ajutorul organizațiilor care lucrează pe acest subiect, cu experiență în realizarea de campanii. Acești parteneri au fost esențiali pentru colectarea semnăturilor, în special în Lituania, Bulgaria, Slovenia și Spania. Organizatorii și-au motivat partenerii informându-i cu privire la etapele parcurse și asigurând o comunicare permanentă între membrii rețelei. Colectarea semnăturilor a fost centrată pe statele membre cu comunități minoritare mari și pe țările în care protecția minorităților era percepută ca fiind mai problematică.

Condițiile tehnice pentru colectarea semnăturilor au fost întrunite în iunie 2017. [Site-ul web](#) al campaniei „Minority SafePack” a permis accesul la formulare pe suport de hârtie și la instrumentul de semnare online. În luna septembrie, organizatorii „Minority SafePack” au optat pentru sistemul de colectare online al Comisiei Europene, care răspundea mai bine nevoilor lor.

Pe lângă faptul că și-au optimizat sistemul de colectare online a semnăturilor, organizatorii s-au bazat masiv și pe colectarea semnăturilor pe **suport de hârtie**. Voluntarii au mers din ușă în ușă în comunitățile lor pentru a prezenta campania și pentru a-i ajuta pe semnatori să completeze informațiile necesare. Organizatorii au declarat: „Din experiența noastră, pentru a strânge semnături trebuie să mergem pe teren și să vorbim cu oamenii.”

⁸ <https://www.fuen.org/en/article/A-common-message-of-50-million-voices-and-your-personal-stories-The-winning-strategy-for-the-MSPI>

| Verificare și prezentare

Colectarea semnăturilor s-a încheiat în aprilie 2018, cu 1 320 246 de declarații de susținere. Aceste declarații au fost trimise în fiecare stat membru autorităților naționale responsabile cu verificarea acestora. La încheierea procedurii oficiale, autoritățile naționale au validat 1 123 422 de semnături. Pragurile necesare au fost atinse în 11 state membre.⁹

Inițiativa a fost apoi prezentată oficial Comisiei Europene în data de 10 ianuarie 2020.

„Minority SafePack” a fost una din primele inițiative care a elaborat o strategie pe termen lung în vederea prezentării sale Comisiei Europene. În acest scop, FUEN a reunit o echipă de juriști europeni pentru a elabora un set concret de propuneri legislative pe baza propunerilor inițiativei. Acesta a fost, în esență, un ghid pas cu pas cu privire la modul de transpunere a respectivelor puncte în cadrul legislativ actual al UE. Aceste propuneri au fost apoi prezentate Comisiei Europene împreună cu certificatele celor 1 123 422 de declarații de susținere validate.

Organizatorii au desfășurat, de asemenea, o campanie de promovare, ca parte din strategia inițiativei. Ei au prezentat inițiativa unor șefi de stat, unor reprezentanți ai guvernelor și unor membri ai parlamentelor naționale, ai Parlamentului European și ai administrațiilor regionale. Organizatorii au subliniat că „rezultatele campaniei de promovare au fost excepționale: numeroase regiuni au adoptat declarații de susținere, iar Bundestagul, Parlamentul maghiar și Camera inferioară a Țărilor de Jos au votat, de asemenea, cu privire la astfel de rezoluții. Mai mult, „Minority SafePack” a devenit prima inițiativă cetățenească europeană care a făcut obiectul unei dezbateri în plen în Parlamentul European, urmată de o rezoluție votată cu o largă majoritate”.

⁹ https://europa.eu/citizens-initiative-forum/blog/minority-safepack-advice-ongoing-initiatives-adapt-new-setting_en

3

Impactul campaniei

Examinarea inițiativei și decizia Comisiei

După prezentarea oficială a inițiativei în data de 10 ianuarie 2020, organizatorii s-au întâlnit cu comisarii europeni **Věra Jourová** și **Mariya Gabriel**, la 5 februarie 2020.

În data de 15 octombrie 2020, a avut loc o audiere publică la Parlamentul European. Audierea a reunit deputați din Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne, Comisia pentru cultură și educație, Comisia pentru petiții, precum și din alte comisii. În cursul audierii au luat cuvântul reprezentanți de rang înalt ai Comisiei Europene, ai Consiliului Europei, ai Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și ai Comitetului Regiunilor (a se vedea [comunicatul de presă](#)).

Inițiativa a fost apoi dezbătută în cadrul sesiunii plenare a Parlamentului European din 14 decembrie 2020. La 17 decembrie 2020, Parlamentul European și-a exprimat sprijinul pentru inițiativă, adoptând o rezoluție cu 524 de voturi pentru, 67 împotriva și 103 abțineri. Parlamentul a subliniat că minoritățile naționale și lingvistice din UE se confruntă cu pericolul asimilării și cu cel al pierderii limbilor lor, ceea ce ar conduce la o sărăcire lingvistică și culturală. Parlamentul European a invitat Comisia să propună acte juridice pentru a remedia această situație (a se vedea [comunicatul de presă](#)).

În data de 14 ianuarie 2021, Comisia Europeană a adoptat o comunicare în care și-a prezentat acțiunile ca răspuns la inițiativa „Minority SafePack”. Ea a arătat că incluziunea și respectarea bogatei diversități culturale a Europei se numără printre prioritățile și obiectivele sale. Cu toate acestea, a afirmat, de asemenea, că o serie amplă de măsuri abordând mai multe aspecte ale propunerilor Minority SafePack au fost deja adoptate de la prezentarea inițială a inițiativei în 2013. Comunicarea a evaluat fiecare dintre cele nouă propuneri ale inițiativei pe baza meritelor proprii, ținând seama de principiile subsidiarității și proporționalității. În concluzie, a decis să nu propună noi acte legislative, dar a subliniat că punerea în aplicare deplină a legislației și a politicilor deja în vigoare reprezintă un arsenal puternic pentru sprijinirea obiectivelor inițiativei (a se vedea [comunicatul de presă](#)).

| Acțiuni ulterioare

După publicarea comunicării Comisiei, organizatorii și-au exprimat nemulțumirea față de lipsa unor urmări legislative. În data de 24 martie 2021, Comitetul cetățenilor a depus, pe rolul Tribunalului Uniunii Europene, o acțiune în anulare vizând comunicarea Comisiei privind inițiativa.

Sfaturi și sugestii pentru viitori organizatori

- Solicitați activ, la diferite niveluri, sprijinul celor care s-ar putea implica. Prezența pe teren este esențială, dar și dialogul cu liderii politici de la nivel european și național este important.
- Acordați-vă timp pentru a reflecta la publicul-țintă și asigurați-vă că strategia dumneavoastră de comunicare răspunde nevoilor acestuia. Gândiți-vă la diferitele limbi pe care le puteți utiliza pentru a comunica, la importanța relațiilor locale la care se pot raporta oamenii, precum și la instrumentele de comunicare online și offline. Este important să luați legătura cu eventualii dumneavoastră susținători prin diferite canale.
- Lucrurile nu decurg întotdeauna conform planului. Dacă vă pasionează cauza, încercați să priviți critic campania și, dacă este necesar, să ajustați structurile și să revizuiți deciziile și, la nevoie, chiar să schimbați direcția.
- Deși, în prezent, o mare parte a semnăturilor se colectează online, nu neglijați importanța mersului pe teren. Implicarea și dialogul cu oamenii și cu comunitățile locale sunt esențiale pentru difuzarea mesajului dumneavoastră și pentru a asigura atingerea obiectivelor campaniei.
- Încercați să fiți prezenți pe rețelele de socializare și să convingeți personalități locale să adere la cauza dumneavoastră. Acest lucru va spori credibilitatea inițiativei.